

Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

100172 4709

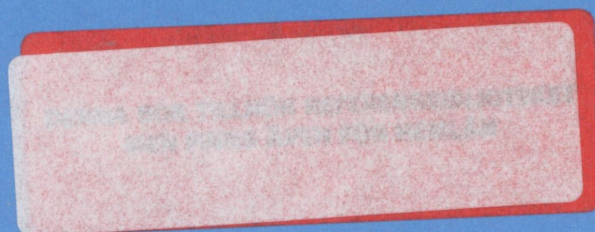
Utbildning till arbetsterapibiträde (specialkurs)

Supplement 73

SKOLOVERSTYRELSEN 1981

Föreliggande supplement för utbildning till arbetsterapibiträde tillämpas fr o m läsåret 1981/82, se skolöverstyrelsens författningssamling SÖ-FS 1981:78.

roplan
a

Pedagogiska biblioteket

Biblioteket i Malmö

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

~14000

000497940

Lgyl

Läroplan för gymnasieskolan

SKOLOVERSTYRELSEN

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIBLIOTEK
BIBLIOTEKET I MÖNDAL
Ex. 1

Liber UtbildningsFörlaget Stockholm

Supplement 73

Fastställt 1981-04-28

Dnr S 81:356

Nr S 5 81:2

Utbildning till arbetsterapibiträde
(specialkurs)
rEab

Liber UtbildningsFörlaget
162 89 STOCKHOLM

Separata exemplar kan beställas genom
Liber distribution
Läromedelsorder
162 89 STOCKHOLM

I förlagets distribution ingår supplementet
även i de abonnemang som omfattar tryckta
läroplanssupplement för landstings-
kommunala specialkurser och högre special-
kurser. Abonnemang kan tecknas hos
Liber distribution
Prenumerationsorder
162 89 STOCKHOLM

Förord

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 70) består av en allmän del (del I), som är gemensam för samtliga studievägar, samt av supplement (del II) för skilda studievägar och ämnen.

Den allmänna delen (del I) innehåller av Kungl Maj:t fastställda mål och riktlinjer, timplaner och kursplaner (mål och huvudmoment i enskilda ämnen) samt av SÖ utfärdade allmänna anvisningar för gymnasieskolans verksamhet.

Supplementdelen (del II) återger timplaner och kursplaner (mål och huvudmoment), fogar till dessa i förekommande fall delmoment och årskursfördelningar samt ger allmänna riktlinjer för undervisningens bedrivande i de olika ämnena.

Föreliggande supplement för utbildning till arbetsterapibiträde tillämpas fr o m läsåret 1981/82, se skolöverstyrelsens författningssamling SÖ-FS 1981:78.

Med tanke på den fortlöpande läroplansöversynen är det angeläget att erfarenheter av läroplanens tillämpning som görs på skolorna delges SÖ.

Stockholm i april 1981

Skolöverstyrelsen

© 1981 Skolöverstyrelsen och
Liber UtbildningsFörlaget

ISBN 91-40-70685-0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LiberTryck Stockholm 1981

Innehåll

Allmänt utbildningsmål	8
Särskilda behörighetskrav	8
Kommentarer	9
Timplan	10
Arbetslivsorientering	11
Psykologi	12
Anatomi och fysiologi	13
Mikrobiologi och hygien	14
Sjukdomslära	15
Medicinsk rehabilitering	16
Arbetsterapi	17
Arbets tekniker	18
Trä- och metallteknik	18
Textilkunskap – sömnad	19
Textilkunskap – vävning	20
Slöjdtekniker – färg och form	21
Gymnastik	22
Arbetsterapipraktik	23

SKOLÖVERSTYRELSEN

LÄROPLAN FÖR GYMNASIESKOLAN, Lgy 1 (17)
Supplement Sp Nr S 5 81:2
Fastställt
1981-04-28 Dnr S 81:356

UTBILDNING TILL ARBETSTERAPEUTERÄDE (specialkurs)
Nordisk yrkesklassificering 052 40
Studievägskod 63021 10541/2
(Ersätter tidigare gällande läroplan UY 2 65:37)
Ansökningskod 15202
Kurslängd: 20 veckor

Klasstorlek: högst 30 elever alternativt högst 16 elever

I läroplanen för gymnasieskolan anges mål och riktlinjer för skolans arbete (fastställda av Kungl Maj:t). Vidare meddelas där allmänna anvisningar för skolans verksamhet (fastställda av SÖ)

Timplan och kursplaner för utbildning
till arbetsterapibitråde

ALLMÄNT UTBILDNINGSMÅL

Utbildningen syftar till att eleven skall

förvärva erforderlig kunskap och färdighet för medverkan i arbetsterapeutisk verksamhet inom hälso- och sjukvård, omsorger om psykiskt utvecklingsstörda samt social service

SÄRSKILDA BEHÖRIGHETSKRAV

För tillträde till kursen gäller följande två särskilda behörighetskrav

- slutförd utbildning till vårdbiträde inom sjukvård och social service eller
slutförd grundkurs för omsorger om psykiskt utvecklingsstörda eller
motsvarande utbildning

- sammanlagt minst ett års yrkeserfarenhet från vårdarbete inom hälso- och sjukvård, omsorger om psykiskt utvecklingsstörda eller social service eller
från arbete som arbetsterapibitråde

Tiden för arbete inom hälso- och sjukvård, omsorger om psykiskt utvecklingsstörda eller social service skall dock sammanlagt uppgå till minst sex månader

Sökande som genomgått utbildning i gymnasieskolan med betygsskalan Godkänd - Underkänd i praktikämne/n är behörig endast om betyget Godkänd erhållits

KOMMENTARER

Den teoretiska och praktiska undervisningen i lärosal bör knyta an till den kliniska praktiken. En integrering av de teoretiska ämnena är nödvändig så att de studerande skall kunna se sambandet mellan de olika utbildningsmomenten.

Ämnet arbetsterapi skall betonas och vara den sammanbindande länken. En helhetssyn på människan grundad på förståelse för sambandet mellan den enskildes hälsotillstånd och ekonomiska, sociala och andra bakomliggande förhållanden bör vara grundläggande för hela undervisningen. I helhetssynen skall även den kulturella bakgrundens betydelse beaktas. De möjligheter till samverkan mellan ämnen och moment som föreligger kan tas till vara bl a genom att undervisningen planeras och genomförs enligt arbetsområdesprincipen.

Mål och huvudmoment för de i utbildningen ingående ämnena ger en översikt och orientering om de olika ämnenas omfattning. I samverkan med eleverna planeras lokalt innehåll och arbetsformer för undervisningen utifrån utbildningsmål och ämnesmål. Elevernas tidigare utbildning och yrkesverksamhet bör ligga till grund för planeringen och genomförandet av undervisningen som härigenom blir en naturlig påbyggnad av de kunskaper eleverna tidigare skaffat sig. Uppföljning av elevernas kunskaper bör ske.

Undervisningen bör i stor utsträckning bedrivas så att problemlösning som arbetsprincip tillämpas och genom att eleverna samverkar. Gruppernas sammansättning bör varieras så att elevernas olika bakgrund vad gäller yrkeserfarenhet tas till vara i undervisningen. Undervisningen bör vidare inriktas på att belysa hur en och samma åtgärd/insats skall anpassas med hänsyn till målgrupp och arbetssituation. Enskilda studier, studiebesök/fältstudier, fallbeskrivningar och exempel på arbetsuppgifter presenterade i realistiska situationer för praktiska övningar, inlevelseövningar och observationsövningar bör förekomma i undervisningen. Vissa moment kan visa sig lämpliga att koncentrationsläsa.

Den praktiska utbildningen inom arbetsterapi bör delas på två perioder och planeras och genomföras så att samtliga elever får en allsidig bild av arbetsterapeutisk verksamhet inom psykiatrisk och somatisk vård. Planering och genomförande av de praktiska studierna inom respektive område skall göras i samråd främst med handledande arbetsterapeut.

Arten av verksamhet liksom längden för de båda praktikavsnitten bestäms utifrån lokala förutsättningar samt elevernas önskemål och tidigare erfarenheter i relation till utbildningsmål och målen för praktikämnena. Varje praktikavsnitt bör dock tidsmässigt ha sådan omfattning att utbildningen blir meningsfull för eleven.

Vid kursstarten bör lärarna orientera sig om elevernas studievänor och därefter kontinuerligt ge dem studietekniska råd med hänsyn till de skiftande arbetsformerna.

TIMPLAN

Ämne	Totalt antal elevtimmar	Totalt antal lärartimmar vid lägst 17 elever och högst 22 ele- ver	Totalt antal lärartimmar vid lägst 23 elever och högst 30 ele- ver
Arbetslivsorientering ¹⁾	5	5	5
Psykologi ¹⁾	25	25	25
Anatomi och fysiologi ¹⁾	20	20	20
Mikrobiologi och hygien ¹⁾			
Sjukdomslära	24	24	24
Medicinsk rehabilitering	30	34	38
Arbetssterapi	66	78	90
Arbets tekniker	250	500	750
Gymnastik ¹⁾	15	15	15
Arbetssterapi praktik ²⁾	300		
Timme till förfogande	5	5	5
Summa	740	706	972

1) Betyg ges ej i ämnet

2) Undervisningen i arbetssterapi praktik bedrivs som inbyggd utbildning och bör fördelas på två perioder. Betyg ges enligt skalan Godkänd - Underkänd

ARBETSLIVSORIENTERING

Mål

Eleven skall genom undervisningen i arbetslivsorientering

skaffa sig information om utbildningens mål

skaffa sig kunskaper om den enskildes uppgifter, ansvar och rättigheter i en verksamhet

skaffa sig kännedom om företagets/institutionens allmänna villkor och beroende av myndigheter och organisationer samt

orientera sig om innebörden i och tillämpningen av lagar och avtal som reglerar förhållandena i arbetslivet

Huvudmoment

Studie- och yrkesorientering

Anställningsfrågor och arbetsmarknadsfrågor

Lagar av betydelse för arbetslivet

PSYKOLOGI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i psykologi

skaffa sig ökade kunskaper om individens identitet och roll under olika skeden i livet, om sambandet identitet - miljö, socialt arv och kulturell bakgrund

förvärva insikter om den sjuka människans situation i vårdmiljön mot bakgrund av olika individers behov

förvärva insikter om samt utveckla förmågan att åstadkomma goda relationer till andra människor och grupper, speciellt inom arbetslivet

skaffa sig kännedom om principer för samtals- och intervju- metodik samt utveckla förmågan att samtala med människor utifrån skilda utgångslägen och förutsättningar

Huvudmoment

Identitet och roller

Upplevelse och kommunikation inom en grupp

Samtalsmetodik

ANATOMI OCH FYSIOLOGI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i anatomi och fysiologi skaffa sig

utvidgade kunskaper som grund för förståelse av patologiska tillstånd i relation till arbetsterapi

kunskaper om nervsystemets struktur och funktion samt större nervers lokalisering och funktion

kunskaper om rörelse- och stödjeorganens uppgifter och utformning

kämedom om andnings- och cirkulationsorganens fysiologi i relation till fysiskt arbete

kämedom om avvikelser i näringsbehovet i samband med åldrande samt principerna för lämpligt sammansatt kost i samband därmed

Huvudmoment

Översikt över människokroppens organ och organsystem

Nervsystemet och dess funktion

Rörelseapparaten och dess funktion

Talorganen

Andnings- och cirkulationsorganen och deras funktion

Näringsfysiologi

MIKROBIOLOGI OCH HYGIEN

Mål

Eleven skall genom undervisningen i mikrobiologi och hygien skaffa sig

kunskaper för att i samverkan med andra ansvara för att i arbetsmetoder och övriga åtgärder kunna förebygga eller bekämpa smittspridning

Huvudmoment

Klinisk mikrobiologi/sjukvårdshygien

SJUKDOMSLÄRA

Mål

Eleven skall genom undervisningen i sjukdomslära skaffa sig

utvidgade kunskaper i relation till de i arbetsterapeutisk verksamhet vanligt förekommande sjukdomstillstånden

kunskaper om somatiska sjukdomar, deras orsaker och behandling

kännedom om psykiatriska sjukdomar och de vanligaste behandlingsformerna

kännedom om psykisk utvecklingsstörning

kunskaper om fysiska och psykiska förändringar och sjukdomstillstånd som speciellt förekommer i samband med åldrandet

Huvudmoment

Somatiska sjukdomar och deras behandling

Psykiatriska sjukdomar och deras behandling

Psykisk utvecklingsstörning

Gerontologi-geriatrik

MEDICINSK REHABILITERING

Mål

Eleven skall genom undervisningen i medicinsk rehabilitering skaffa sig

kunskaper om målsättning för medicinsk rehabilitering, habilitering och yrkesinriktad rehabilitering

kännedom om rehabiliteringsinsatser för personer med fysiska, psykiska och sociala handikapp

förbereda sig för att kunna informera och instruera patienter beträffande ergonomiska åtgärder

Huvudmoment

Medicinsk rehabilitering

Habilitering

Yrkesinriktad rehabilitering

Ergonomiska åtgärder

ARBETSTERAPI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i arbetsterapi skaffa sig

kunskaper om arbetsterapins målsättning, verksamhetsområden och behandlingsformer

kännedom om principer för behandlingsprogrammets uppläggning

kunskaper om sambandet mellan aktiviteterna/arbetsteknikerna och behandlingen

kännedom om principerna för utprovning av och träning med tekniska hjälpmedel

kännedom om gruppdynamiska skeenden och möjlighet att träna grupparbete i olika former

Huvudmoment

Verksamhetsområden

Behandlingsformer

Aktiviteternas användning inom arbetsterapi

Tekniska hjälpmedel - adaptationer

ARBETSTEKNIKER

Ämnet arbetstekniker kan delas upp i följande huvudområden:

Trä- och metallteknik
 Textilkunskap - sömnad
 Textilkunskap - vävning
 Slöjdtekniker - färg och form

Undervisningen i de olika arbetsteknikerna skall betona teknikens användning i arbetsterapeutisk verksamhet.

I varje teknik skall eleven

- skaffa sig kunskaper om för tekniken aktuella skyddsföreskrifter
- träna att instruera andra i de olika arbetsmomenten
- göra kostnadsberäkningar

TRÄ- OCH METALLTEKNIK

Mål

Eleven skall genom undervisningen i trä- och metallteknik

skaffa sig kännedom om de vanligaste handverktygen, deras förvaring och vård

träna sina färdigheter i att använda enklare maskinell utrustning

skaffa sig kännedom om de olika materialen och deras egenskaper

träna sina färdigheter i enklare arbetsmoment och metoder

självständigt kunna förbereda och avsluta de olika momenten

Huvudmoment

Verktygslära

Maskinlära

Materiallära

Arbetsmoment och metoder

ARBETSTEKNIKER

TEXTILKUNSKAP - SÖMNAD

Mål

Eleven skall genom undervisningen i textilkunskap - sömnad

skaffa sig kännedom om för arbetsterapi lämpade material

skaffa sig kunskaper om skötsel av symaskiner

träna och förenkla sömsätt och andra enkla tekniker lämpade
i grupparbeten

träna sina färdigheter i enklare monteringsarbeten

skaffa sig kännedom om och träna sina färdigheter i för-
enklingar av kläder som underlättar av- och påklädning

Huvudmoment

Materiallära

Maskinskötsel

Olika sömnadstekniker

Förenklingar av kläder

ARBETSTEKNIKER

TEXTILKUNSKAP - VÄVNING

Mål

Eleven skall genom undervisningen i textilkunskap - vävning

skaffa sig kunskaper om vävstolen och övriga vävredskap

skaffa sig kännedom om olika material

skaffa sig kunskaper för att självständigt kunna göra uträkningar och uppsättning av enklare vävar

träna sina färdigheter i de grundläggande arbetsmomenten

träna sina färdigheter i beredning och montering av färdiga arbeten

träna att söka fel och avhjälpa dessa

Huvudmoment

Vävstolen - vävredskap

Materiallära

Arbetsmoment

ARBETSTEKNIKER

SLÖJDTEKNIKER - FÄRG OCH FORM

Mål

Eleven skall genom undervisningen i slöjdtekniker - färg och form

skaffa sig kännedom om olika tekniker - material och verktyg i fritt skapande

träna förenkling av mönster och former

skaffa sig kännedom om färger, deras egenskaper och användningsområden

Huvudmoment

Färg och formlära

Slöjdtekniker exempelvis:

Lera
Tryck
Läder

GYMNASTIK

Mål

Eleven skall genom undervisningen i gymnastik

skaffa sig fördjupade kunskaper om arbetsfysiologiska problem och grundläggande rörelseprinciper samt kunna tillämpa dessa i arbetslivet

skaffa sig ökade kunskaper om betydelsen av regelbunden fysisk aktivitet för hälsa och välbefinnande

Huvudmoment

Ergonomi

Rytm och rörelse

ARBETSTERAPIPRAKTIK

Mål

Eleven skall genom den praktiska undervisningen skaffa sig

kännedom om arbetsterapiavdelningens administration

erfarenhet av att förbereda och följa patienterna i olika behandlingsformer

erfarenhet av att göra observationer och bedöma symtom, reaktioner och behandlingsresultat vid olika sjukdomstillstånd

kunskaper i att ge skriftliga och muntliga rapporter

kunskaper i att förvara och underhålla material och redskap

erfarenhet av att fungera som aktiv medlem i arbetslaget

kunskaper i tillämpning av säkerhets- och arbets-skyddsföreskrifter

Huvudmoment

Arbetsterapiavdelningen

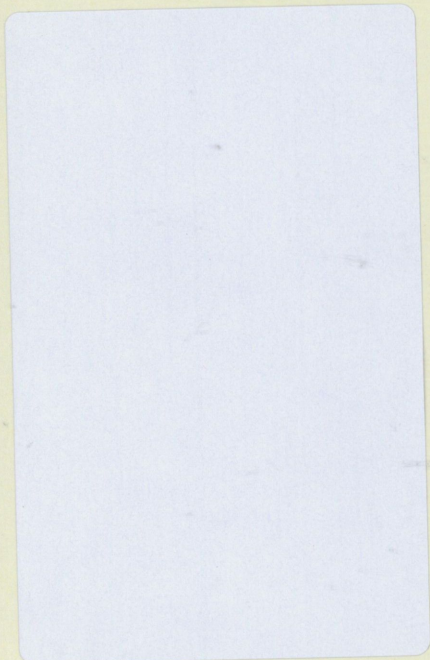
Behandlingar

Rapporter

Materialvård

Skyddsföreskrifter

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIBLIOTEK
BIBLIOTEKET I MÖLNDAL

Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

Supplement 73